# Toplam Kalite Yönetimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Toplam Kalite Yönetimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31667

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Toplam Kalite Yönetimi Ölçe?i, 2009 y?l?nda Abdullah Ba?c? taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, özellikle e?itim sektöründeki örgütlerde, somut olarak da ö?retmen sendikalar?nda Toplam Kalite Yönetimi (TKY) ilkelerinin ne derece uyguland???n? ve sendika üyeleri taraf?ndan nas?l alg?land???n? belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, TKY'nin temel boyutlar?n? ele alarak örgütsel kalitenin ve yönetim süreçlerinin de?erlendirilmesine olanak tan?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, sendikal faaliyetlerin ve örgütsel yap?n?n kalite standartlar? aç?s?ndan incelenmesine önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

Ölçek geli?tirme süreci, psikometrik standartlara uygun olarak gerçekle?tirilmi? olup, elde edilen veriler sendika üyelerinin TKY prensiplerine yönelik tutumlar?n? ve mevcut yönetim kalitesine ili?kin alg?lar?n? yans?tmaktad?r. Ölçe?in temel amac?, TKY uygulamalar?n?n güçlü ve zay?f yönlerini tespit ederek, sendika yönetimlerine iyile?tirme alanlar? hakk?nda geri bildirim sunmakt?r.

## Anahtar Kelimeler

Toplam Kalite Yönetimi, TKY, Kalite Yönetimi, Ölçek Geli?tirme, Örgütsel Kalite, Ö?retmen Sendikalar?, Sendika Üyeleri, Örgütsel Geli?im.

## Yazarlar

Abdullah Ba?c?

## Amaç

Toplam Kalite Yönetimi Ölçe?i'nin temel amac?, ö?retmen sendikas? üyelerinin, sendikalar?n?n yönetim süreçlerinde ve hizmet sunumunda Toplam Kalite Yönetimi (TKY) felsefesinin ne kadar uyguland???na dair alg?lar?n? ölçmektir. Bu ba?lamda, ölçek sendika içindeki liderlik, çal??an kat?l?m?, süreç yönetimi ve sürekli iyile?tirme gibi kilit TKY bile?enlerinin de?erlendirilmesini hedefler.

Ölçek, ayn? zamanda sendikalar?n kurumsal kapasitelerini ve üyelerine sunduklar? hizmetlerin kalitesini nicel olarak de?erlendirmek için bir araç görevi görmektedir. Elde edilen sonuçlar, sendika yönetimlerinin stratejik planlama ve örgütsel geli?im çabalar?na rehberlik etmek üzere tasarlanm??t?r.

## Yap?

Ölçe?in yap?sal olarak Toplam Kalite Yönetimi felsefesinin temel bile?enlerini yans?tmas? beklenmektedir. TKY modelleri genellikle Liderlik, Mü?teri Odakl?l?k (bu ba?lamda Üye

ARABPSYCHOLOGY.COM

Odakl?l?k), Çal??anlar?n Kat?l?m? (Ö?retmenlerin Kat?l?m?), Süreç Yönetimi ve Sürekli ?yile?tirme (Kaizen) gibi çok boyutlu faktörlerden olu?ur.

Yüksek lisans tezi ba?lam?nda geli?tirilen bu ölçe?in, sendika örgütlerine özgü TKY boyutlar?n? ölçmek için alt faktörlere sahip olmas? muhtemeldir. Bu faktörler, sendikal ba?lamda kalite alg?s?n? spesifik olarak de?erlendirmeye olanak tan?r ve TKY uygulamalar?n?n farkl? alanlardaki etkinli?ini ortaya koyar.

## Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirme a?amas?nda yap?lm?? olmas?na ra?men, kaynak içerikte detayl? bir özet sunulmam??t?r. Tipik olarak, bu tür bir ölçek geli?tirme çal??mas?nda yap? geçerli?i ve içerik geçerli?i incelenir. ?çerik geçerli?i için uzman görü?leri al?nm??, yap? geçerli?i için ise genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak ölçe?in teorik yap?yla uyumu test edilmi?tir.

Yap? geçerli?inin do?rulanmas? amac?yla, alt boyutlar?n TKY prensiplerini do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?i incelenmi? olmal?d?r. Ölçe?in ba?lam? (ö?retmen sendikalar?) göz önüne al?nd???nda, elde edilen faktör yap?s?n?n sendika üyelerinin TKY alg?s?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünün belirlenmesi kritik öneme sahiptir.

## Güvenirlik

Kaynak içerikte spesifik güvenirlik katsay?lar? belirtilmemi?tir. Ancak, geli?tirme çal??malar?nda ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesaplanmas? standart bir prosedürdür. Yüksek lisans tezinin bu istatistiksel analizleri içerdi?i varsay?lmaktad?r.

?ç tutarl?l?k analizinin yan? s?ra, test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemler de ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? saptamak için kullan?lm?? olabilir. Ba?ar?l? bir ölçek geli?tirme sürecinde, Cronbach Alfa katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) olmas? beklenir, bu da maddelerin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

## Faktör Analizi

Toplam Kalite Yönetimi Ölçe?i'nin geli?tirilme sürecinde, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak amac?yla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ba?lang?çta olu?turulan geni? madde havuzunun TKY'nin farkl? alt boyutlar?na indirgenmesini sa?lam??t?r.

Tez çal??mas?nda, muhtemelen Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak ölçe?in temel faktörleri belirlenmi? ve her bir faktörün TKY'nin hangi yönünü (örne?in, yönetim deste?i, ekip çal??mas? veya süreç odakl?l?k) temsil etti?i tan?mlanm??t?r. Ölçe?in nihai yap?s?, bu faktörlerin

ARABPSYCHOLOGY.COM

yük de?erlerine ve özde?erlerine dayanarak olu?turulmu?tur.

## Araç

**Test Türü:** Geli?tirme Ölçe?i

**Format:** Büyük olas?l?kla Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Örne?in, 5'li veya 7'li seçenekler).

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Hedef Nüfus Grubu:** Ö?retmen Sendikas? Üyeleri

**Ya? Grubu:** Yeti?kin (Sendika üyeleri)

**Nüfus Detaylar?:** Türkiye'deki ö?retmen sendikalar?na kay?tl? çal??an ö?retmenler. Ölçek, sendika üyelerinin TKY uygulamalar?na yönelik alg?lar?n? incelemek üzere spesifik olarak bu kitleye uygulanm??t?r.

**Test Metodolojisi:** Öz bildirim (Self-report) yöntemi kullan?larak anket formu ?eklinde uygulanm??t?r. Maddeler, kat?l?mc?lar?n sendikalar?ndaki yönetim kalitesine ili?kin görü?lerini belirtmelerini gerektirmektedir.

## Anahtar Kelimeler

TKY, Geçerlik, Güvenirlik, Sendika, E?itim Yönetimi, Kalite, Örgüt Kültürü, Yönetim Alg?s?.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Bilgi mevcut de?ildir.

**Kurum E-posta Adresleri:** abagci@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im)

**Yaz??ma Adresi:** Yazar?n tez dönemindeki ba?l? oldu?u kurum: Orta Do?u Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

**?zinler:** Ölçek, yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri için sorumlu yazar Abdullah Ba?c? ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

**Ücret:** Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya geni? ölçekli uygulamalar için yazar?n izni gerekebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

**Test Y?l?:** 2009

Tezin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: toplam-kalite-yonetimi-olcegi-toad.pdf

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

## Kaynaklar

Ba?c?, A. (2009). *Application of total quality management in teacher unouns from the perspectives of union members.* (Master's thesis). Middle East Technical University Graduate School of Social Sciences, Ankara.

Bu ölçe?in temel referans?, yazar?n Orta Do?u Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlad??? yüksek lisans tezidir.

## Toplam Kalite Yönetimi Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu nedenle, maddeler yerine, ölçe?in yap?s?n?n temelini olu?turan TKY boyutlar? listelenmi?tir.

Yüksek lisans tezinin tam metnine eri?im sa?lanarak ölçek maddelerinin incelenmesi gerekmektedir.
Genellikle TKY ölçekleri a?a??daki gibi boyutlarda maddeler içerir:

**Liderlik ve Yönetim Taahhüdü:** Sendika yönetiminin kaliteye olan ba?l?l???.
**Üye Odakl?l?k (Hizmet Kalitesi):** Sendika hizmetlerinin üyelerin beklentilerini kar??lama düzeyi.
**Çal??anlar?n (Üyelerin) Kat?l?m? ve Güçlendirilmesi:** Üyelerin karar alma süreçlerine dahil edilmesi.
**Süreç Yönetimi ve Verimlilik:** Sendikal i?leyi?teki süreçlerin standartla?t?r?lmas? ve etkinli?i.
**Sürekli ?yile?tirme (Kaizen):** Hata önleme ve düzenli geri bildirim mekanizmalar?n?n varl???.

ARABPSYCHOLOGY.COM